

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-08958/2013-ERU

V Praze dne 12. srpna 2013

Č. j. 08958-8/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-08958/2013-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 12. července 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost **SWIETELSKY stavební s.r.o.**, se sídlem České Budějovice – České Budějovice 3, Pražská tř. 495/58, PSČ 370 04, IČ: 48035599, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **SWIETELSKY stavební s.r.o.**, se sídlem České Budějovice – České Budějovice 3, Pražská tř. 495/58, PSČ 370 04, IČ: 48035599, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 10. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Starý Lískovec v obci Brno, na ulici [REDAKCE], zemní práce pro kanalizaci v přímé souvislosti s realizací stavby „Dobudování oddílného kanalizačního systému v MČ Brno – Starý Lískovec“, kdy došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 40, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti **SWIETELSKY stavební s.r.o.**, se sídlem České Budějovice – České Budějovice 3, Pražská tř. 495/58, PSČ 370 04,

IČ: 48035599, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 80 000 Kč** (slovy: osmdesát tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09813.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti SWIETELSKY stavební s.r.o., se sídlem České Budějovice – České Budějovice 3, Pražská tř. 495/58, PSČ 370 04, IČ: 48035599, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 098131.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 12. července 2013 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední se společností SWIETELSKY stavební s.r.o., se sídlem České Budějovice - České Budějovice 3, Pražská tř. 495/58, IČ: 480 35 599, (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 10. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Starý Lískovec v obci Brno, na ulici [REDAKCE], zemní práce pro kanalizaci v přímé souvislosti s realizací stavby „Dobudování oddílného kanalizačního systému v MČ Brno – Starý Lískovec“, kdy došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 40, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 25. března 2013 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 03059-2/2013-ERU ze dne 25. března 2013 vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole,

ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 4. dubna 2013 místní šetření.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastníkem řízení dne 10. září 2012 došlo v katastrálním území Starý Lískovec v obci Brno, na ul. [REDAKCE] k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 40 a to v důsledku provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení souvisejících s realizací stavby: „Dobudování oddílného kanalizačního v MČ Brno-Starý Lískovec.“

Zjištěné skutečnosti o důsledcích činnosti prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení provozovaném společností Jihomoravská plynárenská, a.s., se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, IČ: 49970607 (dále jen „JMP, a.s.“), jsou uvedeny v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. 33/378756 ze dne 12. září 2012, který je nedílnou přílohou tohoto protokolu. Zároveň byla z místa aktivního zásahu zařízení plynárenské distribuční soustavy pořízena prostřednictvím pracovníků společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., provozní oblast Brno (MSO Brno – jih), fotografická dokumentace.

Při kontrole Úřadu v rámci místního šetření dne 4. dubna 2013 bylo zjištěno, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby nebyla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení vodního díla na vymezených pozemcích katastrálního území Starý Lískovec v obci Brno (Magistrát města Brna, odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství, č. j.: MMP/0098140/2009), jelikož účastníkem řízení nebyly dodrženy podmínky účastníkem řízení, stanovené společností JMP Net, s.r.o., a obsažené ve vyjádření ze dne 25. března 2008, č. j. 1487/08/112, které jsou součástí stavebního povolení.

Také bylo zjištěno, že před započítím stavebních prací byly vzájemné vztahy mezi účastníky výstavby, resp. subjektu v postavení dodavatele stavby vodního díla tj. společnosti Inženýrské stavby Brno, spol. s r.o., IČ: 416 01645, se sídlem Brno – Medlánky, Hudcova 588/70b, PSČ 621 00, a účastníka řízení, jako subjektu v postavení zhotovitele části stavby, upraveny smlouvou o dílo ze dne 3. června 2011. Investorem stavby vodního díla bylo statutární město Brno, se sídlem Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno, IČ: 44992785, v řízení zastoupené společností Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., se sídlem Hybešova 254/16, 657 33 Brno, IČ: 46347275. Smluvní vztah mezi investorem a dodavatelem stavby nebyl účastníkem řízení doložen.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 29. června 2011 s platností 2 měsíce a protokolárně převzato účastníkem řízení, a dále z projektové dokumentace, stavebního povolení a stanovisek JMP, a.s.

Poškození středotlaké plynovodní přípojky bylo způsobeno zaměstnancem účastníka řízení při výkopu drenáží traktobagrem. Na ulici Šoustalova se realizovala nová kanalizace,

avšak k poškození došlo při finálních úpravách vozovky – výkopu drenáže. V době poškození byla kanalizace již uložena.

Pro jednotlivé plynovodní přípojky byly prováděny ruční sondy, přičemž poškozená přípojka byla uložena výše, cca v hloubce 60 cm v místě křížení s drenáží, než ostatní plynárenská zařízení. V místě, kde byla provedena sonda, se nalezená přípojka nacházela v hloubce 1 m.

Zemní práce prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení (tedy v místě poškození středotlaké plynovodní přípojky) prováděl účastník řízení za pomoci strojního mechanismu, tedy v rozporu jednak s písemnou podmínkou stanovenou správcem plynárenského zařízení pro provádění zemních prací v bodě 6) stanoviska zn.1487/08/112 ze dne 25. března 2008 a rovněž stanoviska zn. 4884/09/112 ze dne 26. června 2009 a jednak s písemnou podmínkou stanovenou správcem plynárenského zařízení pro provádění zemních prací v Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 29. června 2011.

Vzniklé poškození středotlaké plynovodní přípojky pak bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě, tj. protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. 33/378756 a protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení, k doprovodnému úniku zemního plynu v množství vyjádřeném hodnotou 173 m³ za dobu jeho trvání v délce 30 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu jednomu odběrateli.

Tyto zjištěné skutečnosti vycházejí z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. KO-03059/2013-ERU a jsou uvedeny také v Protokolu č. K010313 ze dne 17. května 2013, se kterým byl zplnomocněný zástupce účastníka řízení, pan [REDAKCE], ředitel oblasti Hodonín, dne 22. května 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k Protokolu č. K010313 ze dne 17. května 2013 zaslal dne 28. května 2013 vyjádření, ve kterém uvádí, že před zahájením stavebních prací bylo provedeno řádné vytyčení všech plynárenských zařízení a seznámení všech pracovníků stavby s polohou plynárenských zařízení, rozsahem ochranného pásma a podmínkami pro provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Dále proběhlo ověření skutečné polohy všech plynovodních přípojek ručně kopanými sondami v místě napojení plynovodních přípojek na středotlaký plynovod. Všechny plynovodní přípojky byly v místě ručně kopaných sond uloženy v hloubce cca 1,00 m pod povrchem terénu.

Účastník řízení dále uvádí, že se snažil všemožným způsobem zamezit případnému poškození stávajících inženýrských sítí, přesto došlo u domu [REDAKCE] k poškození středotlaké plynovodní přípojky, která měla nestandardní výškový průběh a v místě porušení byla uložena

pouze v hloubce cca 0,60 m pod povrchem. V průběhu stavby, která trvala téměř 18 měsíců a při které došlo ke křížení desítek inženýrských sítí, byla tato přípojka jedinou sítí, kterou společnost porušila. Poškození středotlaké přípojky bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který provedl opravu. Veškeré náklady spojené s opravou byly společností řádně uhrazeny.

Závěrem svého vyjádření účastník řízení konstatuje, že se snaží svým přístupem dodržovat veškerá legislativní nařízení jak před zahájením, tak v průběhu samotné výstavby – vytyčení sítí, řádné poučení a proškolení zaměstnanců, ruční nasondování sítí a proto žádají o zohlednění všech uvedených skutečností v dané věci.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Dne 11. července 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení správního řízení č. j. 08958-1/2013-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 12. července 2013, a ve kterém byl poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení svého práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhl žádné další důkazy.

Dne 11. července 2013 převzal správní orgán do správního spisu kontrolní spis sp. zn. KO-03059/2013-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 08958-3/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z výše uvedeného kontrolního spisu za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 19. července 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení usnesení č. j. 08958-4/2013-ERU, ve kterém účastníkovi řízení uložil povinnost zaslat Úřadu do 7 dnů od převzetí předmětného usnesení kopii výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry. Toto usnesení bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne. Účastník řízení správnímu orgánu požadované podklady do vydání tohoto rozhodnutí nezaslal.

Dne 25. července 2013 provedl správní orgán dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 08958-6/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení dne 19. července 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 08121-5/2013-ERU zaslaným téhož dne. Dokazování proběhlo tak, že se oprávněná úřední osoba bez účasti dalších osob seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 25. července 2013 pak správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 08121-7/2013-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36

odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno. Účastník řízení této možnosti nevyužil a žádné vyjádření správnímu orgánu nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům rozhodnutí ani nenavrhł provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, jenž měl k dispozici pro vedení správního řízení a následně vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Dne 10. září 2012 došlo v katastrálním území Starý Lískovec v obci Brno, na ul. [REDAKCE] k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 40 a to v důsledku provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení souvisejících s realizací stavby: „Dobudování oddílného kanalizačního v MČ Brno-Starý Lískovec.“

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby nebyla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení vodního díla na vymezených pozemcích katastrálního území Starý Lískovec v obci Brno (Magistrát města Brna, odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství, č. j.: MMP/0098140/2009), jelikož účastníkem řízení nebyly dodrženy podmínky účastníkem řízení, stanovené společností JMP Net, s.r.o., a obsažené ve vyjádření ze dne 25. března 2008, č. j. 1487/08/112, které jsou součástí stavebního povolení.

Před započatím stavebních prací byly vzájemné vztahy mezi účastníky výstavby, resp. subjektu v postavení dodavatele stavby vodního díla tj. společnosti Inženýrské stavby Brno, spol. s r.o., IČ: 416 01645, se sídlem Brno – Medlánky, Hudcova 588/70b, PSČ 621 00 a účastníka řízení, jako subjektu v postavení zhotovitele části stavby upraveny smlouvou o dílo ze dne 3. června 2011. Investorem stavby vodního díla bylo statutární město Brno, se sídlem Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno, IČ: 44992785, v řízení zastoupené společností Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., se sídlem Hybešova 254/16, 657 33 Brno, IČ: 46347275.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 29. června 2011 s platností 2 měsíce, které bylo protokolárně převzato účastníkem řízení, a dále z projektové dokumentace, stavebního povolení a stanovisek JMP, a.s.

Zemní práce prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení (tedy v místě poškození středotlaké plynovodní přípojky) prováděl účastník řízení za pomoci strojního mechanismu, tedy v rozporu jednak s písemnou podmínkou stanovenou správcem plynárenského zařízení pro provádění zemních prací a obsaženou v bodě 6) stanoviska zn.1487/08/112 ze dne 25. března 2008 a rovněž stanoviska zn. 4884/09/112 ze dne

26. června 2009 a jednak s písemnou podmínkou stanovenou správcem plynárenského zařízení pro provádění zemních prací a obsaženou v Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 29. června 2011.

Zjištěné skutečnosti o důsledcích činnosti prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení provozovaném JMP Net, s.r.o., jsou uvedeny v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. 33/378756 ze dne 12. září 2012, který je nedílnou přílohou tohoto protokolu. Zároveň byla z místa aktivního zásahu zařízení plynárenské distribuční soustavy pořízena prostřednictvím pracovníků společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. fotografická dokumentace. Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby nebyla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení vodního díla na vymezených pozemcích katastrálního území Starý Lískovec v obci Brno, jelikož nebyly dodrženy podmínky účastníka řízení, dané společností JMP, a.s., a obsažené ve vyjádření ze dne 25. března 2008, č. j. 1487/08/112, tj. při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Poškození středotlaké plynovodní přípojky bylo způsobeno zaměstnancem účastníka řízení při výkopu drenáží traktobagrem. Na ulici [REDAKCE] se realizovala nová kanalizace, avšak k poškození došlo při finálních úpravách vozovky – výkopu drenáže. V době poškození byla kanalizace již uložena. Pro jednotlivé plynovodní přípojky byly prováděny ruční sondy, přičemž poškozená přípojka byla uložena výše, cca 60 cm v místě křížení s drenáží, než ostatní plynárenská zařízení. V místě, kde byla provedena sonda, se nalezená přípojka nacházela v hloubce 1 m.

Vzniklé poškození středotlaké plynovodní přípojky pak bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě, tj. protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. 33/378756 a protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení k doprovodnému úniku zemního plynu v množství vyjádřeném hodnotou 173 m³ za dobu jeho trvání v délce 30 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu jednomu odběrateli. Účastník řízení uhradil náklady na opravu v plné výši.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 40.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 10. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Starý Lískovec v obci Brno, na ulici [REDAKCE], zemní práce pro kanalizaci v přímé souvislosti s realizací stavby „Dobudování oddílného kanalizačního systému v MČ Brno – Starý Lískovec“, kdy došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 40, postupoval tak v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení rovněž prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa z protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 29. června 2011 s platností 2 měsíce a protokolárně převzato účastníkem řízení, a dále z projektové dokumentace, stavebního povolení a stanovisek JMP, a.s. Také tím, že účastník řízení provedl ručně kopané sondy, aby plynárenské zařízení obnažil a tak zjistil jeho přesnou polohu, byl plně vědom, že se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středotlaké plynovodní přípojky v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona došlo při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob, jak naplnit porušení tohoto zákazu, energetický zákon nestanoví, činí však adresáty právní normy plně odpovědné za výsledek. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství vyjádřeném hodnotou 173 m³ za dobu jeho trvání v délce 30 minut a k přerušení dodávky zemního plynu jednomu odběrateli. Svým jednáním tak ohrozil spolehlivost i bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, prováděl dne 10. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Starý Lískovec v obci Brno, na ulici [REDAKCE] zemní práce, při kterých došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 40, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty stricto sensu materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení měl k předmětné stavbě veškerou požadovanou dokumentaci a plynárenské zařízení bylo v terénu vytyčeno. Zároveň však nepostupoval v souladu s podmínkou stanovenou správcem plynárenského zařízení pro provádění zemních prací a obsaženou v bodě 6) stanoviska zn.1487/08/112 ze dne 25. března 2008 a rovněž stanoviska zn. 4884/09/112 ze dne 26. června 2009 a jednak s písemnou podmínkou stanovenou správcem plynárenského zařízení pro provádění zemních prací a obsaženou v Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 29. června 2011, v důsledku čehož poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE d 40, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 173 m³ za dobu jeho trvání v délce 30 minut. Došlo tak k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu plynárenského zařízení a zájem na ochraně života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, který byl daným jednáním ohrožen.

Správní úřad se také zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, například pokud by byly zemní práce prováděny ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Výše uvedeným jednáním se účastník řízení dopustil spáchaní správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Účastník řízení se dopustil spáchaní správního deliktu uvedeného v ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, za který lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 24. června 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchaní a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchan. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek.

Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně plynárenského zařízení a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob, jak naplnit toto ustanovení zákona sám energetický zákon účastníkovi řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevyložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a nezvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození středotlakého plynárenského zařízení nedošlo.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického považuje správní orgán za závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušení dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržáním stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval také otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlídnuto k tomu, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu prostřednictvím strojního mechanismu, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti. Za polehčující okolnost naopak považuje správní orgán to, že došlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu a zejména také k tomu, že byly provedeny ručně kopané sondy. Také skutečnost, že účastník řízení uhradil náklady na opravu v plné výši, bere správní orgán jako polehčující skutečnost.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastník řízení je vytykáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE d 40, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 173 m³, v jehož důsledku došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě k přerušení dodávky zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení

výše pokuty jako k polehčující.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 30 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že v průběhu jednoho roku je toto porušení energetického zákona už druhé a to totožného ustanovení, tedy opětovné porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán tudíž musí konstatovat, že se jedná o opakované porušení stejného ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis opětovně, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako přitěžující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku, vycházel Úřad při stanovení výše pokuty z výkazu zisků a ztrát ke dni 31. března 2012, který je účetní jednotka povinna vyhotovovat v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a to z výkazu zisku a ztrát ke dni 31. března 2012 uvedeném z výroční zprávy za rok 2011. Správní orgán nemohl přihlédnout k aktuálnějším výsledkům hospodaření účastníka řízení, neboť ten žádné

aktuálnější výkazy (např. výkaz zisku a ztrát za rok 2012) nepředložil, přestože k tomu byl Úřadem vyzván. Správní orgán z výkazu zisku a ztrát ke dni 31. března 2012 zjistil, že účastník řízení vykázal v účetním období 2011 hospodářský výsledek před zdaněním ve výši [REDAKCE], provozní výsledek hospodaření ve výši [REDAKCE] a tržby za výkony ve výši [REDAKCE]. S ohledem na tyto údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 80 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své

právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Ing. Petr Novotný
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly